



AP 4 HVILKE OVERVEJELSER SKAL DU GØRE DIG EFTER EN GOD MAJSHØST I ÅR?

STØTTET AF

Promilleafgiftsfonden for landbrug

Når høsten er i hus, og beholdningerne gjort op.

Til Magasinet Kvæg oktober 2016

Overskrift: Hvilke overvejelser skal du gøre dig efter en god majshøst i år?

Mange kvægbrugere ønsker sikkerhed for ikke at løbe tør for grovfoder før næste års høst. Enkelte år med meget lave høstudbytter i grovfoder har efterladt spor, og en del kvægbrugere garderer sig derfor med væsentligt større beholdninger af grovfoder, end det er økonomisk og forsyningsmæssigt tilrådeligt.

Grovfoderudbytterne i 2016 ser i gennemsnit ud til at blive noget over middel, og har du i forvejen garderet dig med rigelige beholdninger ved sidste års markplan, må det anbefales at man overvejer situationen ved udarbejdelsen af markplanen for næste år. Beregninger viser at det har betydelige omkostninger at have uforholdsmæssigt store beholdninger af grovfoder. Dels er der bundet en likviditet, der alternativt kunne frigives og reducere trækket på driftskrediten og reducere renterne. Dels sker der i beholdningen af grovfoder løbende et betydeligt svind i form af reduceret vægt og reduceret foderværdi.

Hvis eksempelvis en gennemsnitlig bedrift med 250 malkekøer har en beholdning af grovfoder, der er 25 pct. højere end, hvad der er behov for, betyder det både likviditetstab, rentetab og svind omsat til en værdi på omkring:

- Likviditet 280.000 kr. ved en gennemsnitlig pris på grovfoder på 1,1 kr. pr. FEN
- Renter pr. år 21.000 kr. ved 7,5 pct. rente p.a.
- Svind pr. år 18.000 kr. ved 6,5 pct. svind pr. år

Det tilsiger at beholdningen af grovfoder skal være så lille som muligt, og på samme tid sikre foderforsyningen.

Beregninger anbefaler at beholdningen af grovfoder pr. 31.12 ikke overstiger 0,4 FEN pr. liter EKM, der ventes produceret det kommende kalenderår. I eksemplet er den anbefalede beholdning ved årsskiftet 1.000.000 FEN. Det kommende års markplan bør afspejle, at beholdningen ved årsskiftet 2017/18 nogenlunde rammer det nævnte nøgletal på 0,4 FEN pr. EKM.

Hvis beholdningen af grovfoder viser, at der i det kommende år er arealer til overs til andre afgrøder, kan disse sås til med eksempelvis vårbyg. Byggen kan enten sælges eller den kan helsædsensileres, hvis grovfoderhøsten ser ud til at blive lavere end forventet. Derved opnås muligheden for enten at realisere en salgsindtægt, eller at kompensere for potentielt lave grovfoderudbytter fra det kommende års høst. Hvis der identificeres et permanent mindre behov for jord til dyrkning af grovfoder, og de færre ha ikke giver en konflikt i forhold til harmonireglerne, kan det overvejes at frasige sig eventuelle forpagtede arealer, hvis en forlængelse af en forpagtningsaftale er nært forestående. Overskydende arealer kan imidlertid også sås til med hestebønner, der kan substituere indkøbet af sojaskrå. Hvis du er den forsigtige type og ikke ønsker at kaste dig ud i for store risici i relation til foderforsyningen, er der også ofte mulighed for at købe overskydende grovfoder op fra bedrifter, der har overskydende grovfoder. Dette kan ofte købes til lave priser, men man skal dog huske at holde transportomkostningerne og eventuelle kvalitetstab op imod prisen på grovfoderet.

3 gode råd

1. Opgør beholdningen af grovfoder
2. Regn på behovet for grovfoder det kommende år
3. Indret markplanen efter behovet for majs, græs, og overvej eventuelt alternative afgrøder

Beregning af foderbehov og omkostninger ved for stor beholdning	
Antal årskøer	250
Produktion pr. årsko EKM	10.300
Anbefalet beholdning pr. 31.12 (FEN pr. EKM produceret)	0,4
Beholdning over det anbefalede pct.	25
Pris pr. FEN (kr.)	1,1
Rentesats (%)	7,5
Svind (%)	6,5
Anbefalet beholdning (FEN)	1.030.000
Beholdning over det anbefalede (FEN)	257.500

Likviditet (kr.)	283.250
Rente (kr.)	21.244
Svind (kr.)	18.411